

SVEBIO
Svenska Bioenergiföreningen
/Kjell Andersson

2017-06-15

REMISSYTTRANDE

M2017/00518/Ee

Till
Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande över Statens Energimyndighets rapport om havsbaserad vindkraft

Svebio, Svenska Bioenergiföreningen, är inte remissinstans för rubricerade rapport, men önskar framföra synpunkter på rapporten och dess slutsatser.

Svebios synpunkter i sammanfattning

- *Vi instämmer i Energimyndighetens bedömning att det inte är motiverat att ge stöd till havsbaserad vindkraft utöver elcertifikatsystemet.*
- *Vi instämmer också i slutsatsen att den samhällsekonomiska nyttan med en utbyggnad av havsbaserad vindkraft inte motiverar den avsevärt högre kostnaden än för annan förnybar elproduktion.*
- *Som ett resultat av Energimyndighetens analys och slutsatser bör regeringen och riksdagen avstå från att genomföra förslaget i energiöverenskommelsen och i Energikommissionens betänkande om att slopa anslutningsavgifter till stamnätet för havsbaserad vindkraft.*
- *Elcertifikatsystemet bör förändras eller kompletteras med ett regelverk som ger stöd till förnybar effekt, inte bara ny förnybar elproduktion, i enlighet med de formuleringar som antogs i energiöverenskommelsen.*

Systemfelen förstärks med separat stöd till havsbaserad vindkraft

Som vi framfört i vårt remissyttrande över Energikommissionens betänkande innebär den fortsatta utbyggnaden av elcertifikatsystemet efter 2020 med 18 TWh, tillsammans med bibehållen hög kapacitet i kvarvarande kärnkraft, att vi får allt större obalans på den svenska elmarknaden, med mycket låga elpriser. Den bilden bekräftas av Energimyndighetens rapport.

En ytterligare utbyggnad av havsbaserad vindkraft, utöver elcertifikatsystemet, skulle ytterligare förstärka denna obalans och enligt Energimyndigheten ge en prissänkande effekt på 5 – 10 öre/kWh på marknaden på årsbasis. Alla befintliga producenter av förnybar energi skulle drabbas, men effekten skulle bli särskilt stor för vindkraftsproducenterna, eftersom havsbaserad vindkraft endast kan orsaka prissänkningen då det blåser, marknadspriset skulle därför sjunka mest när det blåser. Hela den aktuella prissänkningen kommer därför att ske under de ca 4000 timmar som

havsbaserad vindkraft producerar el. Priset för befintliga vindkraftägare kommer därför att sjunka med 10-20 öre per kWh om energimyndighetens antagande är riktigt. Ny havsbaserad vindkraft utanför elcertifikatsystemet skulle leda till nedskrivningar och konkurser i en lång rad vindkraftsbolag men även producenterna av biokraft skulle drabbas.

Strider mot principen för elcertifikatsystemet

Att införa separata stödsystem för särskild teknik utöver elcertifikaten strider, förutom marknadspåverkan, mot principen för det nuvarande stödsystemet. Det gäller både ett eventuellt extra stöd till havsbaserad vindkraft och de separata stöd som införts för solel. Medan stöden till solel tills vidare omfattar relativt små volymer, och därmed har begränsad marknadspåverkan på kort sikt, skulle ett separat stöd för flera TWh havsbaserad vindkraft (upp mot 15 TWh) helt förändra spelplanen för annan förnybar elproduktion.

Huvudprincipen för elcertifikatsystemet är att samhället ska stimulera investeringar i ny förnybar elproduktion till lägsta kostnad och inte peka ut viss teknik. Det svenska systemet har visat sig vara kostnadseffektivt jämfört med stödsystem i andra länder. Energimyndighetens rapport visar också entydigt att kostnaden för stödsystemet skulle öka kraftigt med ett separat stöd till havsbaserad vindkraft. Energikommisionens betänkande visar på samma sätt att avskaffande av anslutningsavgiften för havsbaserad vindkraft ger en ökad kostnad för alla elkonsumenter genom att nätavgifterna måste höjas generellt.

Behov av att reformera elcertifikatsystemet

Även om elcertifikatsystemet i huvudsak bygger på rätt principer finns det behov av förbättringar när det gäller garanterad effekt. Behovet av att inte enbart stödja ny förnybar elproduktion utan att även ge stöd för tillförd garanterad effekt noterades i ramöverenskommelsen mellan de fem politiska partierna i juni 2016. Förslaget följdes inte upp i Energikommisionens betänkande och inte heller i propositionen om elcertifikatsystemet. Frågan måste emellertid hanteras, vilket påpekats av flera remissinstanser som yttrat sig över Energikommisionen. Också Energimyndighetens rapport innehåller en analys av de utmaningar som följer av ett elproduktionssystem med hög andel variabel icke planerbar elproduktion (kapitel 6.2). Man pekar på att det krävs förändringar av befintliga marknadsfunktioner, regleringar eller stödsystem. Det är angeläget att den här frågan nu blir föremål för en särskild utredning som får i uppdrag att lägga konkreta förslag till hur ställningstagandet i effektfrågan i energiuppgörelsen kan omsättas i praktisk politik. Ju högra andel av elproduktionen som sker med variabel icke planerbar desto större blir behovet av planerbar elproduktion som kan garantera effekt, balansering och svängmassa.

Sammanfattningsvis

Vi anser sammanfattningsvis att Energimyndighetens rapport ger en riktig bild av konsekvenserna av ett separat stöd till havsbaserad vindkraft och att de slutsatser som dras i rapporten är riktiga.

Svenska Bioenergiföreningen

Gustav Melin
Vd

Kjell Andersson
näringspolitisk chef